

Một số kết quả triển khai hoạt động hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tại tỉnh Gia Lai

I. ĐẶC ĐIỂM CHUNG

- Với mục tiêu đưa khởi nghiệp, khởi nghiệp đổi mới sáng tạo đi vào thực tế, Chính phủ đã ban hành Đề án “Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025” (tại Quyết định số 844/QĐ-TTg ngày 18/5/2016; Quyết định số 188/QĐ-TTg ngày 09/02/2021 sửa đổi bổ sung Quyết định số 844/QĐ-TTg). Có thể nói, khởi nghiệp đổi mới sáng tạo được coi là một trong những động lực then chốt thúc đẩy phát triển kinh tế, là “chìa khóa” để Việt Nam nói chung và tỉnh Gia Lai nói riêng chuyển đổi từ mô hình kinh tế truyền thống sang mô hình tăng trưởng mới dựa trên năng suất và đổi mới sáng tạo. Do đó, việc hỗ trợ doanh nghiệp khởi nghiệp đổi mới sáng tạo là vấn đề đang được các cấp, các ngành quan tâm. Nhờ vậy, “làn sóng khởi nghiệp” đã lan rộng và nhận được sự ủng hộ mạnh mẽ từ cộng đồng.

- Gia Lai là một tỉnh vùng cao nằm ở phía bắc Tây Nguyên trên độ cao trung bình 700 - 800 mét so với mực nước biển, có rất nhiều tiềm năng về phát triển kinh tế, xã hội trong các lĩnh vực: Thủy điện, du lịch, dịch vụ, nông nghiệp, có nhiều nguồn tài nguyên thiên nhiên, có nền kinh tế tư nhân năng động được hình thành từ rất sớm và nhiều doanh nhân thành đạt đóng góp thêm rất nhiều lợi thế cho sự hình thành và phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của tỉnh. Các doanh nhân trẻ của Gia Lai thuộc thế hệ năng động và sáng tạo, nhiều doanh nhân được học ở nước ngoài, đã thành công trong kinh doanh, sẵn sàng đóng góp cho sự phát triển kinh tế, xã hội nói chung và các hoạt động khởi nghiệp nói riêng của địa phương. Hội Doanh nhân trẻ tỉnh Gia Lai là tổ chức hội tích cực hỗ trợ cho nhiều hoạt động khởi nghiệp của tỉnh.

- Là một tỉnh sớm triển khai xây dựng và thực hiện Chương trình hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tại khu vực Tây Nguyên. Ngay từ năm 2018, Ủy ban nhân dân tỉnh đã ban hành Quyết định số 316/QĐ-UBND ngày 09/7/2018 về chương trình khởi nghiệp trên địa bàn tỉnh và giao Sở Kế hoạch và Đầu tư là cơ quan chủ trì, tham mưu triển khai các hoạt động khởi nghiệp với sự đồng hành của các sở, ngành. Các hoạt động được triển khai đồng loạt từ khâu lựa chọn nhân sự tham gia, tổ chức các hoạt động tuyên truyền về khởi nghiệp đổi mới sáng tạo đến việc tham gia, đề xuất các chính sách hỗ trợ cho khởi nghiệp, khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh.

- Với mục đích tạo lập hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Gia Lai năng động và hiệu quả với sự tham gia, kết nối thường xuyên của các thành tố trong hệ sinh thái khởi nghiệp, ngày 05/10/2021, Ủy ban nhân dân tỉnh đã ban hành Quyết định số 663/QĐ-UBND về việc ban hành Kế hoạch triển khai Đề án “Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025” trên địa bàn tỉnh Gia Lai (Kế hoạch). Kết quả bước đầu đã đạt được một số kết quả

khả quan, qua đó lan tỏa mạnh mẽ tinh thần khởi nghiệp sáng tạo đến cộng đồng khởi nghiệp của tỉnh.

II. MỘT SỐ KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

1. Về nhân sự làm việc

- Sở Khoa học và Công nghệ đã tham mưu UBND tỉnh ban hành Quyết định số 877/QĐ-UBND ngày 16/12/2021 về việc thành lập Ban điều hành Mạng lưới khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh Gia Lai, với nhiệm vụ là tham mưu, giúp UBND tỉnh điều phối các hoạt động liên quan đến khởi nghiệp trên địa bàn tỉnh; cùng với đó, Sở cũng đã triển khai xây dựng Cổng thông tin Khởi nghiệp của tỉnh với địa chỉ: <http://statup.gialai.gov.vn> nhằm cung cấp thông tin về cơ chế chính sách, các hoạt động khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo tạo điều kiện cho các tổ chức, cá nhân, nhóm cá nhân khởi nghiệp trên địa bàn tỉnh có cơ hội tiếp cận, tham gia vào các chương trình, hoạt động của Chương trình Khởi nghiệp.

- Tỉnh đoàn, Hội Liên hiệp phụ nữ tỉnh, Câu lạc bộ khởi nghiệp nông nghiệp Gia Lai; Hội doanh nhân trẻ tỉnh... là các đơn vị có vai trò quan trọng trong công tác hỗ trợ hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của tỉnh. Trong thời gian qua, các đơn vị đã duy trì hoạt động định kỳ như tổ chức hoạt động giao lưu, chia sẻ kinh nghiệm, tọa đàm và nói chuyện chuyên đề về khởi nghiệp, trưng bày sản phẩm khởi nghiệp, cuộc thi khởi nghiệp, ý tưởng khởi nghiệp...

2. Hoạt động tập huấn, tuyên truyền nâng cao nhận thức về khởi nghiệp đổi mới sáng tạo cho cán bộ các sở, ban, ngành và hội, đoàn thể cũng được tỉnh đặc biệt chú trọng và theo từng chủ đề cụ thể. Các đơn vị: Sở Kế hoạch và Đầu tư, Tỉnh đoàn, Hội Liên hiệp Phụ nữ... đã triển khai nhiều lớp tập huấn trong thời gian qua. Về phía Sở Khoa học và Công nghệ, giai đoạn 2018 - 2021, đã tổ chức 08 lớp tập huấn quy mô cấp tỉnh cho 500 học viên về các nội dung: Phát triển tài sản trí tuệ trong doanh nghiệp, HTX; Phát triển tài sản trí tuệ trong doanh nghiệp, HTX; SHTT với khởi nghiệp đổi mới sáng tạo; Đăng ký bảo hộ sáng chế, giải pháp hữu ích; Phối hợp với Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh tổ chức các lớp tập huấn về sở hữu trí tuệ cho hơn 500 nữ cán bộ, hội viên; phối hợp với các địa phương tổ chức 17 lớp tập huấn quy mô cấp huyện, thị xã, thành phố cho hơn 1.700 học viên; hỗ trợ cho 60 lượt người tham gia khóa đào tạo về khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tại Khu Nông nghiệp công nghệ cao tại thành phố Hồ Chí Minh; tổ chức khóa đào tạo về khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo năm 2018 cho 99 học viên là đoàn viên thanh niên, hội viên hội phụ nữ trên địa bàn tỉnh... Kết quả, các lớp tập huấn đã giúp người tham dự trang bị kiến thức và hành trang trong hành trình khởi nghiệp để từ đó hoạch định và tổ chức thực hiện các hoạt động hỗ trợ cộng đồng khởi nghiệp một cách hiệu quả tại địa phương.

3. Công tác đào tạo chuyên sâu cho cán bộ làm công tác khởi nghiệp tại tỉnh được quan tâm, đã hỗ trợ cho hơn 100 lượt người là các thành viên của Tỉnh đoàn, Hội Liên hiệp phụ nữ tỉnh, Hội Nông dân tỉnh, Liên minh Hợp tác xã; các trường trung cấp, cao đẳng, đại học trên địa bàn tỉnh; Hội viên các Câu lạc bộ

khởi nghiệp, Hiệp hội Doanh nghiệp tỉnh tham gia khóa đào tạo nâng cao năng lực xây dựng hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo do BQL khu công nghệ cao TP HCM tổ chức nhằm đẩy mạnh phong trào khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh. Cùng với đó, Sở cũng cử công chức tham gia các khóa đào tạo chuyên sâu về khởi nghiệp để nâng cao nghiệp vụ chuyên môn nhằm hỗ trợ tốt nhất cho hoạt động khởi nghiệp trên địa bàn tỉnh. Từ việc tham gia các khóa đào tạo đó, năng lực của cán bộ làm công tác hỗ trợ khởi nghiệp của tỉnh được nâng lên, các hoạt động triển khai có chất lượng tốt, có chiều sâu và có sự kết nối với nhiều tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp trong và ngoài tỉnh.

4. Đề tạo điểm đến và sân chơi cho cộng đồng khởi nghiệp, trong thời gian tới, Sở Khoa học và Công nghệ tham mưu UBND tỉnh thành lập Cơ sở ươm tạo, khu không gian làm việc chung (khi đầy đủ các căn cứ pháp lý) để hỗ trợ các hoạt động khởi nghiệp và đặt tại Trung tâm Ứng dụng tiến bộ Khoa học và Công nghệ tỉnh. Đây sẽ là khu làm việc chung với trang thiết bị hiện đại, không gian đầy sáng tạo, tạo điều kiện hỗ trợ thành lập và hoạt động của doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo, doanh nghiệp khoa học và công nghệ. Đây được kỳ vọng là mô hình góp phần vào sự thành công bước đầu về thúc đẩy khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo của tỉnh.

5. Bên cạnh đó, để thúc đẩy hợp tác, hội nhập với khu vực, Sở cũng đã triển khai nhiều hoạt động kết nối với các hoạt động ươm tạo của Bộ Khoa học và Công nghệ, Sở Khoa học và Công nghệ các tỉnh, thành phố, kết nối với các chuyên gia theo từng lĩnh vực khi tham dự các hội thảo, hội nghị, diễn đàn...

6. Về cơ chế, chính sách hỗ trợ của tỉnh: Ủy ban nhân dân tỉnh Gia Lai đã ban hành Quyết định 316/QĐ-UBND ngày 09/7/2018 ban hành chương trình khởi nghiệp trên địa bàn tỉnh; Quyết định số 893/QĐ-UBND ngày 26/12/2017 phê duyệt Đề án hỗ trợ phụ nữ khởi nghiệp giai đoạn 2017-2025; Kế hoạch số 2493/KH-UBND ngày 06/11/2018 triển khai thực hiện Đề án hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp đến năm 2025; Quyết định 765/QĐ-UBND ngày 30/7/2019 phê duyệt Đề án hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa giai đoạn 2019-2023; Quyết định số 663/QĐ-UBND ngày 05/10/2021 về việc ban hành Kế hoạch triển khai Đề án “Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025” trên địa bàn tỉnh Gia Lai với mục đích tạo lập Hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Gia Lai năng động và hiệu quả với sự tham gia, kết nối thường xuyên của các thành tố trong hệ sinh thái khởi nghiệp. Đây là cơ sở để triển khai có hiệu quả hoạt động hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trong thời gian tới.

III. TỒN TẠI HẠN CHẾ

- Hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của tỉnh Gia Lai đang ở giai đoạn hình thành, các phong trào khởi nghiệp trong tỉnh còn hoạt động phân tán, thiếu tập trung, các mối liên kết giữa các thành phần của hệ sinh thái khởi nghiệp chưa được hình thành đồng bộ. Các tổ chức cá nhân các quỹ đầu tư hỗ trợ các hoạt động khởi nghiệp sáng tạo chưa được hình thành.

- Hệ sinh thái khởi nghiệp của tỉnh thiếu thông tin về các nguồn đầu tư, các chương trình và tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp, đặc biệt là thông tin về các chính sách, hỗ trợ của nhà nước cho khởi nghiệp. Các dự án khởi nghiệp thiếu vốn để triển khai, khó khăn trong việc chứng minh tiềm năng phát triển để thu hút nguồn vốn đầu tư từ các Quỹ và các nhà đầu tư.

- Hoạt động khởi nghiệp trong thời gian qua trên địa bàn tỉnh Gia Lai còn gặp nhiều khó khăn như: Còn thiếu không gian làm việc chung, vườn ươm doanh nghiệp khởi nghiệp, khu thực hành thực tế; thiếu đội ngũ chuyên gia tư vấn về khởi nghiệp; chưa huy động được sự vào cuộc của các nguồn lực, đặc biệt là các cấp chính quyền trong việc tham gia xây dựng hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo cho tỉnh.

- Nhân sự được bố trí kiêm nhiệm, năng lực, kinh nghiệm chưa nhiều nên chưa phát huy hết được hiệu quả trong công tác hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh.

- Hệ thống cơ sở hạ tầng phục vụ cho hệ sinh thái khởi nghiệp còn thiếu và yếu, chưa đồng bộ. Chưa xây dựng được không gian làm việc chung cho các doanh nghiệp khởi nghiệp. Sở Khoa học và Công nghệ đã dự thảo đề án thành lập Cơ sở ươm tạo trình UBND tỉnh tuy nhiên cơ chế về tài chính, bố trí nguồn nhân lực cho Cơ sở ươm tạo còn gặp nhiều khó khăn.

IV. GIẢI PHÁP VÀ ĐỊNH HƯỚNG

1. Chú trọng công tác đào tạo, nâng cao năng lực, nhận thức cho đội ngũ làm công tác hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo. Nhân sự làm công tác phải thực sự là người có am hiểu nhiều lĩnh vực, có khả năng kết nối được các nguồn lực để cùng hỗ trợ cho hoạt động khởi nghiệp.

2. Đẩy mạnh công tác truyền thông cho khởi nghiệp đổi mới sáng tạo bằng cách tổ chức các hoạt động tuyên truyền, các sự kiện về khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, tham gia và kết nối với mạng lưới khởi nghiệp trong cả nước.

3. Xây dựng các cơ chế hỗ trợ và ưu đãi dành cho doanh nghiệp khởi nghiệp và các nhà đầu tư, tạo môi trường thuận lợi cho hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo.

4. Có cơ chế để hình thành và công nhận các loại hình đầu tư: quỹ đầu tư mạo hiểm, nhà đầu tư thiên thần... để hỗ trợ các cá nhân, tổ chức khởi nghiệp.

5. Đầu tư xây dựng cơ sở vật chất, đầu tư trang thiết bị để hình thành cơ sở ươm tạo doanh nghiệp, khu làm việc chung... nhằm tạo môi trường thuận lợi hỗ trợ các dự án khởi nghiệp.

V. KẾT LUẬN

Xuất phát từ thực tiễn đó, một trong những bài học kinh nghiệm để triển khai hiệu quả các hoạt động hỗ trợ về khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tại địa phương đó là công tác lựa chọn nhân sự để thúc đẩy hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo làm công tác hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo. Nhân sự làm công tác phải thực sự là người có am hiểu nhiều lĩnh vực, có khả năng kết nối

được các nguồn lực để cùng hỗ trợ cho hoạt động khởi nghiệp. Ngoài ra, việc tổ chức các khóa đào tạo nâng cao năng lực cho cán bộ làm công tác hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo cần thiết tổ chức chuyên sâu theo từng chuyên đề cụ thể, gắn với từng địa phương, từng đơn vị. Trong thời gian tới, Sở Khoa học và Công nghệ sẽ chú trọng trong bố trí nhân sự, cũng như đào tạo nhân sự chuyên sâu để đáp ứng được các yêu cầu hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trong tình hình mới. Cũng như đề xuất các giải pháp về liên kết nhân sự, hỗ trợ phối hợp giữa các địa phương để triển khai, cũng như cần thiết xây dựng hoặc liên kết được mạng lưới mentor thực sự mạnh để thúc đẩy phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tại địa phương./.